

1. Nazwa kierunku	pedagogika [Pedagogy]
2. Wydział	Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji
3. Cykl rozpoczęcia	2020/2021 (semestr zimowy), 2021/2022 (semestr zimowy)
4. Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
5. Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6. Forma prowadzenia studiów	niestacjonarna
7. Kod ISCED	0111 (Kształcenie)
8. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Strategia rozwoju kierunku pedagogika ściśle wiąże się z wizją Uniwersytetu Śląskiego. Obszary rozwoju pedagogiki uwzględniają główne zadania kluczowe, cele operacyjne, określone przez dokument Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2020-2025 obejmująca program działań strategicznych na lata 2019-2020, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju kierunku na Wydziale i w uczelni. Uniwersytet Śląski akcentuje znaczenie badań naukowych i równie dużą wagę przywiązuje do kształcenia. Dydaktyka stanowi o istocie uniwersytetu jako miejscu przekazywania wiedzy, umiejętności i wartości akademickich kolejnym pokoleniom studentów i doktorantów. W uniwersytecie badawczym kształcenie na najwyższym poziomie jest powiązane z prowadzonymi badaniami. Służy temu między innymi angażowanie studentów w prace zespołów badawczych oraz indywidualizacja kształcenia, zwłaszcza na wyższych latach studiów, także lokowanie prac dyplomowych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych w nurcie badań prowadzonych w uniwersytecie.</p> <p>Zadania kluczowe na kierunku wiąże się z dbałością o poziom prowadzonych badań naukowych i mocne zespoły badawcze, o zwiększenie form kształcenia i doskonalenie, modyfikowanie oferty dydaktycznej, o zintensyfikowanie i poszerzenie współpracy z otoczeniem, współpracy międzynarodowej (z uczelniami zagranicznymi).</p> <p>Program kształcenia na kierunku pedagogika odpowiada następującym celom operacyjnym w zakresie obszaru: KSZTAŁCENIE, określonym w Strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2020-2025 obejmującej program działań strategicznych na lata 2019-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie, cel 1.1. Optymalizacja kierunków i programów studiów, - kształcenie, cel 1.3: Opracowanie założeń kształcenia nauczycieli, - kształcenie, cel 1.6: Zwiększenie powiązania programów studiów z badaniami naukowymi stosowanymi poprzez współpracę z pracodawcami, w tym umożliwienie praktyk u tych pracodawców, - kształcenie, cel 1.8: Powiązanie oferty kształcenia z otoczeniem społeczno-gospodarczym, włączanie ekspertów zewnętrznych w realizację kształcenia, - kształcenie, cel 1.9: Zwiększenie umiejętności informatycznych studentów na wszystkich kierunkach studiów, - kształcenie, cel 2.2: Przygotowanie oferty kształcenia w językach obcych - (studia drugiego stopnia) - kształcenie, cel 4.3: Umożliwienie studentom nabywania umiejętności i doświadczenia poprzez rozwiązywanie problemów badawczych. - kształcenie, cel 4.4: Systematyczny przegląd innowacyjnych metod dydaktycznych na świecie. <p>Realizacja tych celów na kierunku pedagogika pozwala na wyzwalanie kreatywności pracowników i studentów, stworzenie jak najlepszych warunków studiowania i prowadzenia badań naukowych, otwartość na potrzeby Uczelni i współpracujących jednostek zewnętrznych. Obszary działań na kierunku pedagogika opierają się na zasadach: otwartości, nowoczesności i kreatywności. Przyczynia się to do kształtowania u absolwentów postaw obywatelskich, prospołecznych, które znacząco oddziałują na szeroko rozumiane otoczenie społeczno-gospodarcze.</p>
9. Liczba semestrów	4
10. Tytuł zawodowy	magister
11. Specjalności	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną [Protective-Educational Pedagogy with Pedagogical Therapy] resocjalizacja z edukacją międzykulturową [Resocialization with Intercultural Education]

		zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne [Integrated Primary Education and Kindergarten Education]
12.	Semestr od którego rozpoczyna się realizacja specjalności	1
13.	Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] pedagogika (dziedzina nauk społecznych): 77% • psychologia (dziedzina nauk społecznych): 9% • filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 6% • nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych): 6% • nauki prawne (dziedzina nauk społecznych): 2%
14.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<p>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną:</p> <ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] pedagogika (dziedzina nauk społecznych): 75% • psychologia (dziedzina nauk społecznych): 9% • filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 8% • nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych): 6% • nauki prawne (dziedzina nauk społecznych): 2% <p>resocjalizacja z edukacją międzykulturową:</p> <ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] pedagogika (dziedzina nauk społecznych): 78% • psychologia (dziedzina nauk społecznych): 9% • nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych): 6% • filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 5% • nauki prawne (dziedzina nauk społecznych): 2% <p>zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] pedagogika (dziedzina nauk społecznych): 83% • filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 7% • nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych): 5% • psychologia (dziedzina nauk społecznych): 4% • nauki prawne (dziedzina nauk społecznych): 1%
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 120, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 120, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 120
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 69%, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 69%, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 72%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 99, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 99, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 98
18.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 115, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 115,

<p>dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne</p>	<p>zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 117</p>
<p>19. Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością</p>	<p><u>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Wywiązanie się z obowiązków wynikających z Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim, nienaganna postawa zgodna z treścią ślubowania. Realizacja efektów uczenia się dla kierunku pedagogika (wzorcowe efekty uczenia się), w tym efektów specyficznych dla specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną. Student uzyskuje absolutorium poprzez zaliczenie przewidzianych w planie studiów modułów, realizując wszystkie efekty uczenia się. Zaliczenie przewidzianych w programie studiów praktyk. Uzyskanie wymaganej planem studiów liczby punktów ECTS (120), potwierdzających umiejętność pracy własnej studenta i realizację zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi, w tym również, o ile jest przewidziane w ramach e-learningu. Przygotowanie i obrona pracy magisterskiej (zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Śląskim, zasadami przyjętymi na Wydziale, poprzedzone zgłoszeniem i zatwierdzeniem tematu pracy), stanowiące ostateczny sprawdzian osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kierunku i specjalności. Temat pracy magisterskiej powinien być zgodny ze studiowanym kierunkiem pedagogika w specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną. Terminowe uiszczanie opłat za studia (dotyczy studiów niestacjonarnych) lub ewentualnych opłat za powtarzanie modułu, semestru, reaktywację, różnice programowe itp. <p><u>resocjalizacja z edukacją międzykulturową</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Wywiązanie się z obowiązków wynikających z regulaminu studiów. Nienaganna postawa zgodna z treścią ślubowania. Specjalność ta realizowana jest na kierunku: pedagogika jako specjalność, która umożliwia nabycie kwalifikacji i kształtowanie kompetencji do pracy: pedagoga, wychowawcy. Dzięki studiom na specjalności student zdobywa przygotowanie pedagogiczne, kwalifikacje zawodowe w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej, a także kompetencje merytoryczne i metodyczne z zakresu edukacji międzykulturowej. Jest gotowy do realizacji zadań resocjalizacyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych i socjoterapeutycznych w różnych środowiskach wychowawczych i społecznych. Absolwent pedagogiki o specjalności resocjalizacja z edukacją międzykulturową może więc podjąć pracę w placówkach i instytucjach, w których realizowane są funkcje i zadania resocjalizacji opiekuńczo-terapeutyczna jest pierwszoplanową. Dlatego także podstawowym wymogiem ukończenia tej specjalności jest osiągnięcie efektów uczenia się dla kierunku pedagogika (wzorcowe efekty kształcenia), efektów uczenia się specyficznych dla specjalności resocjalizacja z edukacją międzykulturową. Student uzyskuje to poprzez zaliczenie przewidzianych w planie studiów modułów realizujących odpowiednie efekty uczenia się. Zrealizowanie, wyznaczonych przez Dziekana, efektów uczenia się wynikających z różnic programowych, potwierdzone zaliczeniem wskazanych modułów (dla studentów, którzy na studiach I stopnia nie uzyskali efektów kształcenia wymaganych dla studentów studiów II stopnia dotyczy: efektów kształcenia kierunkowego i specjalnościowego). Zaliczenie praktyk przewidzianych zarówno w kształceniu ogólnopedagogicznym jak i specjalnościowym, potwierdzające osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, a przede wszystkim, umiejętności i kompetencji społecznych. Zaliczenie zajęć o charakterze praktycznym sprawdzające przygotowanie studenta do samodzielnej refleksji, syntetycznego ujęcia problemu, jego analizy oraz poszanowania myśli i argumentacji innych osób. Jak również sprawdzające kompetencje studenta w zakresie działań pedagogicznych, wychowawczych, opiekuńczych, organizacyjnych i komunikacji interpersonalnej. Uzyskanie wymaganej planem studiów liczby punktów ECTS (120), potwierdzające umiejętność pracy własnej: analizy tekstu, potrzeby

	<p>nieustannego dokształcania się, samodzielnego korzystania z literatury przedmiotu, prowadzenia dyskursu, co umożliwia mu osobiste i twórcze poszukiwanie własnej pedagogiki /pedagogiii/; doprowadzenie do krytycznego i refleksyjnego wzbogacania i tworzenia własnego, indywidualnego stylu pedagogicznego.</p> <p>7. Umiejętność współpracy w grupie oraz ze środowiskiem zewnętrznym.</p> <p>8. Przygotowanie i obrona pracy dyplomowej zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale, poprzedzone zatwierdzeniem tematu.</p> <p>9. Praca dyplomowa przygotowana jest przez studenta w języku zgodnym z wybranym wariantem studiów (w języku polskim lub w języku angielskim).</p> <p>10. Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny ze studiowanym kierunkiem pedagogika i specjalnością resocjalizacja z edukacją międzykulturową. Praca dyplomowa oraz jej obrona (warunki określa Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim) stanowią ostateczny sprawdzian osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku i specjalności.</p> <p>11. Terminowe uiszczanie opłat za studia (dot. studiów niestacjonarnych) lub ewentualnych opłat za powtarzanie modułu, semestru, reaktywację, różnice programowe itp.</p> <p><u>zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne</u></p> <p>1. Wywiązanie się z obowiązków wynikających z Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim, nienaganna postawa zgodna z treścią ślubowania.</p> <p>2. Realizacja efektów uczenia się dla kierunku pedagogika (wzorcowe efekty uczenia się), w tym efektów specyficznych dla specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne. Student uzyskuje absolutorium poprzez zaliczenie przewidzianych w planie studiów modułów, realizując wszystkie efekty uczenia się.</p> <p>3. Zaliczenie przewidzianych w programie studiów praktyk.</p> <p>4. Uzyskanie wymaganej planem studiów liczby punktów ECTS (120), potwierdzających umiejętność pracy własnej studenta i realizację zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi, w tym również, o ile jest przewidziane w ramach e-learningu.</p> <p>5. Przygotowanie i obrona pracy magisterskiej (zgodnie z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Śląskim, zasadami przyjętymi na Wydziale, poprzedzone zgłoszeniem i zatwierdzeniem tematu pracy), stanowiące ostateczny sprawdzian osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kierunku i specjalności. Temat pracy magisterskiej powinien być zgodny ze studiowanym kierunkiem pedagogika w specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne.</p> <p>6. Terminowe uiszczanie opłat za studia (dotyczy studiów niestacjonarnych) lub ewentualnych opłat za powtarzanie modułu, semestru, reaktywację, różnice programowe itp.</p>
20. Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>Wytuczne i zalecenia w sprawie organizacji procesu uzyskania dyplomu oraz przygotowania prac dyplomowych</p> <p>ORGANIZACJA PROCESU UZYSKANIA DYPLOMU</p> <p>Student dokonuje wyboru seminarium i promotora z listy zgłoszonych w danym roku akademickim seminariów dyplomowych. Seminarium dyplomowe trwa nie mniej niż 3 semestry - student wraz z promotorem ustala temat pracy dyplomowej oraz przebieg procesu jej realizacji zgodnie z zapisem modułowym. Promotor przedstawia przyjęte do realizacji tematy prac dyplomowych do zatwierdzenia.</p> <p>Student, po ustaleniu z promotorem tytułu pracy dyplomowej, składa w dziekanacie zatwierdzony przez promotora formularz rejestracji tytułu pracy dyplomowej. Student przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego zobowiązany jest wprowadzić pracę do APD. Serwis Archiwum Prac Dyplomowych jest jednym z wielu systemów informatycznych współpracujących z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów USOS. Pełni on rolę elektronicznego repozytorium pisemnych prac dyplomowych. (zgodnie z Zarządzeniem nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych).</p> <p>Na mocy art. 76. ust. 4. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce każda pisemna praca dyplomowa (licencjacka, inżynierska, magisterska) jest przed egzaminem dyplomowym sprawdzana z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA).</p> <p>Student składa pracę dyplomową w formie drukowanej wraz z kompletem dokumentów, nie później niż 14 dni przed planowanym terminem obrony. Student obowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do dnia 30 września na studiach kończących się w semestrze letnim (§33 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim, załącznik do Uchwały nr 368 Senatu UŚ z dnia 30 kwietnia 2019r.). Kandydatów na recenzentów przedstawia promotor do zatwierdzenia przez dziekana. Dziekan kieruje do recenzji pracę dyplomową po</p>

przyjęciu jej przez promotora.

Dziekan przyjmuje recenzje pracy dyplomowej i ewentualnie (przy negatywnej ocenie recenzenta) wyznacza drugiego recenzenta; jeśli drugi recenzent oceni pracę negatywnie, nie może ona być podstawą ukończenia studiów.

Dziekan dopuszcza studenta do egzaminu dyplomowego po zrealizowaniu planu studiów i uzyskaniu efektów uczenia się przewidzianych programem studiów oraz otrzymaniu pozytywnych ocen pracy dyplomowej.

Dziekan wyznacza komisję przeprowadzającą egzamin dyplomowy, ustala przewidywany termin egzaminu dyplomowego. Przedmiotem egzaminu dyplomowego jest praca.

Dziekan ustala ewentualny termin poprawkowego egzaminu dyplomowego, nie wcześniej niż przed upływem 1 miesiąca i nie później niż po upływie 3 miesięcy od daty pierwszego egzaminu (dziekan może wyznaczyć ostateczny, dodatkowy termin egzaminu w przypadku uzyskania przez studenta oceny niedostatecznej w drugim poprawkowym terminie egzaminu; w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z tego egzaminu, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów).

Komisja egzaminacyjna oblicza ostateczny wynik studiów na podstawie protokołu egzaminu dyplomowego. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiedniego stopnia.

WYMOGI MERYTORYCZNE

Praca dyplomowa jest wypowiedzią pisemną o charakterze naukowym. Program kształcenia na studiach I. stopnia zobowiązuje studenta do przygotowania pracy licencjackiej, na studiach II. stopnia - pracy magisterskiej.

Praca licencjacka jest rozprawą przeglądową lub oryginalną (badawczą) - w pracy licencjackiej zaleca się odwołanie do co najmniej 20 pozycji bibliograficznych

Praca magisterska jest pracą oryginalną (badawczą); praca oryginalna stanowi opis badań własnych i nie może być prostą kontynuacją pracy licencjackiej (tzn. nie może być jej poszerzeniem lub uzupełnieniem). W pracy magisterskiej należy odwołać się do co najmniej 40 pozycji bibliograficznych.

Tytuł pracy i zawarta w niej problematyka muszą być związane z kierunkiem studiów seminarzysty. Zgodność problematyki podejmowanej z kierunkiem studiów jest podstawowym kryterium oceny pracy dyplomowej, a jego niespełnienie skutkuje brakiem dopuszczenia do obrony.

Praca dyplomowa (bez względu na jej charakter i zakres) zawiera:

- cel i zakres, obszar tematyczny i problemowy
- odniesienie do literatury przedmiotu z poszerzoną analizą problemu (problemów),
- opis sposobów rozwiązania problemów/zagadnień z uwzględnieniem zastosowanych metod badawczych,
- sformułowanie wniosków na podstawie przeprowadzonej analizy.

Tekst pracy powinien mieć układ typowy dla prac naukowych, w tym: spis treści, wstęp, kolejne rozdziały (z podrozdziałami), zakończenie, bibliografię, spisy (tabel, wykresów, rycin) oraz aneks (jeśli przewidziano).

Praca dyplomowa jest samodzielną pracą studenta.

W pracach dwuosobowych należy jednoznacznie określić autorów poszczególnych części pracy dyplomowej; indywidualny wkład każdego współautora jest oceniany niezależnie i w oddzielnych recenzjach.

KOMPOZYCJA TEKSTU

Język pracy:

- przy pisaniu pracy należy posługiwać się poprawną polszczyzną z przestrzeganiem ogólnie przyjętych zasad ortografii i interpunkcji
- w treści należy unikać pisania w pierwszej osobie liczby pojedynczej; pożądane jest stosowanie formy bezosobowej lub 3. osoby liczby pojedynczej, np.: „wydaje się, że”, „jak należy przypuszczać”, „jak przedstawiono wyżej”, albo: „autor opracował”, „autor przedstawił” (należy unikać wypowiedzi typu: „ja opracowałem”, „ja przedstawiłem”)
- od powyższej reguły stosuje się odstępstwa, np. we Wstępie, w podziękowaniach gdzie zapis w 1. osobie liczby pojedynczej jest dopuszczalny
- należy unikać form wypowiedzi o zbyt wyrazistym zabarwieniu emocjonalnym
- wypowiedź w tekście buduje się w czasie teraźniejszym, zwłaszcza w omówieniach idei, poglądów, streszczaniu teorii i koncepcji, prezentacji poglądów innych autorów, itp.
- w tekstach dopuszczalne jest stosowanie czasu przeszłego, szczególnie wówczas gdy autor odwołuje się do faktów historycznych,

wydarzeń z życia osób, opisu działań podjętych przez autora w ramach prac badawczych

- w tekście właściwym nie należy używać skrótów: należy zapisać „2013 rok” zamiast „2013 r.”; „między innymi” zamiast „m.in.”; „jeden” zamiast „1” itd.
- nie należy zostawiać jedno-, dwu-, trzyliterowych słów na końcu wiersza lecz przenosić je do kolejnego wiersza (z wyjątkiem zaimka „się”, który zostaje w sąsiedztwie czasownika, do którego się odnosi)
- podział tekstu na akapity: każdy akapit to jedna myśl, każdy akapit należy zaczynać od nowej linii i wcięcia (z użyciem tabulatora), akapity cytowane należy opatrzyć przypisem

Standardy cytowań:

1. cytat umieszczony w pracy należy wydzielić z tekstu za pomocą cudzysłowu i opatrzyć numerem odnośnika
2. numery odnośników należy umieszczać w tekście pracy (indeks górny) przed znakami przystankowymi typu: kropka, dwukropek (z wyjątkiem znaków przystankowych kończących cytaty w oryginale)
3. przypisy należy podawać na dole strony stosując numerację ciągłą w całej pracy
tekst przypisu należy zapisać czcionką Times New Roman 10 pkt. z odstępem pojedynczym
4. w przypisach należy odwołać się do następujących zasad stosowania skrótów:
  - jeśli cytujemy po raz kolejny tę samą pracę tego samego autora: np. A. Tyszką, Styl życia ....., s.5 (jeśli źródło było cytowane w innym rozdziale należy przywołać pełny opis bibliograficzny)
  - jeżeli cytujemy po raz kolejny tę samą pracę tego samego autora bezpośrednio w następnym przypisie należy zastosować zapis: Tamże.25
  - jeżeli cytujemy inną pracę tego samego autora bezpośrednio w następnym przypisie należy zastosować zapis: (zależnie od płci autora) – tenże/taż, tegoż/tejże
  - zapis Por. należy zastosować w sytuacji gdy poglądy autora pracy odzwierciedlają poglądy autorów cytowanych prac naukowych
  - zapis Zob. stosuje się gdy autor pracy wskazuje bezpośrednie odniesienie do źródeł, poglądów, np.: Zob. Załącznik Nr1 Rozporządzenia... z dnia....
  - w przypadku odwołania do publikacji konkretnego autora należy zastosować zapis:
M. Buber, Ja i Ty. Wybór pism filozoficznych. Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1992, s.50.
  - w przypadku odwołania do publikacji o nierozdzielalnym autorstwie (kilku autorów) należy zastosować zapis:
M. Przetacznik-Gierowska, M. Tyszkowa, Psychologia rozwoju człowieka. T.1: Zagadnienia ogólne. PWN, Warszawa 1996, s.50.
  - w przypadku odwołania do słowników, encyklopedii, itp. należy zastosować zapis :
Słownik wyrazów obcych PWN. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s.50.
  - w przypadku odwołania do prac (w tym zbiorowych) pod redakcją naukową należy zastosować zapis :
B. Śliwerski (red.), Współczesne teorie i nurty wychowania. Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 1998, s.50.
  - w przypadku odwołania do prac zbiorowych pod redakcją naukową, w których można wyróżnić wyodrębnione autorstwo należy zastosować zapis np.:
Por. J. Tischner, Rozumienie – dziejowość – prawda [w:] idem Filozofia współczesna. Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy, Kraków 1989 lub
R. Rorty, Przygodność języka [w:] S. Czerniak, A. Szahaj (red.), Postmodernizm a filozofia. Wybór tekstów. Instytut Filozofii PAN, Warszawa 1996, s.113.
  - w przypadku odwołania do publikacji zamieszczonych w czasopiśmie należy zastosować zapis:
P. Piotrowski, Kryzys znaczenia w sztuce. Josepha Kosutha przejście od tautologicznego do zantropologizowanego modelu sztuki. „Obieg” 1991, nr 9-10.

w przypadku odwołania do źródeł elektronicznych należy zastosować zapis:

- wydawnictwo na płycie CD:
W. Kopaliński, Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych [CD-ROM]. Wersja 1.0.3.16. Pro-media, Łódź 1998.
- artykuł na witrynie internetowej:
R. Oramus, Kontemplatorzy sztuki [online]. <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/10> [dostęp: 10.12.2012]

- artykuł w czasopiśmie internetowym:
B. Bobick, J. Hornby, Practical Partnerships: Strengthening the Museum-School Relationship. "Journal of Museum Education", Vol.38, no. 1: City Museum and Urban Learning [online]. <http://museumeducation.info> [dostęp: 10.04.2013]

- w przypadku odwołania do filmu:
Pan Tadeusz [Film]. Reż. Andrzej Wajda. Warszawa. Vision Distribution Company, 1999 [emisja: 25.09.2011, TVP 1, g. 20.30]

- w przypadku odwołania do materiałów archiwalnych:
Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach. Sprawozdania okresowe do dyrektora Departamentu III za rok 1983, sygn. 034/8, s.8

- w przypadku odwołania do maszynopisu:
B. Cyrański, Rekonstrukcja aksjologicznych podstaw pedagogiki społecznej z zastosowaniem metody interpretacji hermeneutycznej, [maszynopis pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. E. Marynowicz – Hetki, Łódź 1995, złożony do druku w: Acta Universitatis Lodzianis, Folia Paedagogica et Psychologica]

BIBLIOGRAFIA

W bibliografii należy umieścić wszystkie pozycje literatury, na które autor powołuje się w tekście.
Nie należy stosować numeracji poszczególnych pozycji literatury.
Spis pozycji cytowanych należy umieścić na końcu pracy, po zakończeniu, ale przed załącznikami.
Bibliografię można podzielić na podrozdziały, np. „Książki”, „Czasopisma”, „Akty prawne”, „Materiały konferencyjne”, „Strony internetowe”, itd. gdy jest to uzasadnione ich dużą ilością w poszczególnych grupach rodzajowych
Pozycje bibliograficzne należy zapisywać z zachowaniem interlinii 1 wiersza.
Pozycje w bibliografii należy uszeregować alfabetycznie wg nazwiska autora/autorów publikacji lub redaktora/redaktorów, z wyjątkiem:
- prac nie posiadających autora/ów, w których pierwszym elementem opisu jest tytuł oraz
- prac posiadających autorów instytucjonalnych, w których pierwszym elementem opisu jest nazwa instytucji wydającej publikację
- prace jednego autora/ów, instytucji należy uporządkować według lat wydania od najnowszych do najstarszych, prace w druku należy umieścić na końcu
w pierwszej kolejności należy podać publikację danego autora, a następnie prace współredagowane lub współautorskie

Przykładowy zapis bibliografii:
Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach. Sprawozdania okresowe do dyrektora Departamentu III za rok 1983, sygn. 034/8.
Bobick B., Hornby J., Practical Partnerships: Strengthening the Museum-School Relationship. Journal of Museum Education, Vol.38, no. 1: City Museum and Urban Learning .<http://museumeducation.info>
Buber M., Ja i Ty. Wybór pism filozoficznych. Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1992.
Cyrański B., Rekonstrukcja aksjologicznych podstaw pedagogiki społecznej z zastosowaniem metody interpretacji hermeneutycznej, [maszynopis pracy doktorskiej napisanej pod kierunkiem prof.dr hab. E.Marynowicz – Hetki, Łódź 1995, złożony do druku w: Acta Universitatis Lodzianis, Folia Paedagogica et Psychologica]
Kopaliński W., Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych [CD-ROM]. Wersja 1.0.3.16. Łódź Pro-media, 1998.
Oramus R., Kontemplatorzy sztuki . <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/10>
Pan Tadeusz [Film]. Reż. Andrzej Wajda. Warszawa. Vision Distribution Company, 1999.
Piotrowski P., Kryzys znaczenia w sztuce. Josepha Kosutha przejście od tautologicznego do zantropologizowanego modelu sztuki. „Obieg” 1991, nr 9-10.
Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. T.1: Zagadnienia ogólne. PWN, Warszawa 1996.
Rorty R., Przygodność języka [w:] S. Czerniak, A. Szahaj (red.) Postmodernizm a filozofia. Wybór tekstów. Instytut Filozofii PAN, Warszawa 1996.
Słownik wyrazów obcych PWN. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
Śliwerski B., (red.) Współczesne teorie i nurty wychowania. Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 1998.

Tischner J., Rozumienie – dziejowość – prawda [w:] tegoż, Filozofia współczesna. Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy, Kraków 1989.

SPISY (np. tabel, ilustracji, fotografii)

Spisy należy umieszczać pod bibliografią. Osobno należy zaprezentować spis wykresów (jeśli są), spis tabel (jeśli są), spis rysunków (w tym fotografii, ilustracji - jeśli są).

Każdy opis musi mieć odniesienie do strony.

UWAGI TECHNICZNE (EDYTORSKIE)

format arkusza papieru

A4

marginesy

górnym- 2,5 cm

dolnym- 2,5 cm

lewy – 2,5 cm

prawy – 2,5 cm

czcionka podstawowa tekstu

Times New Roman 12 pkt (dla głównych tytułów bold 16 pkt, dla podtytułów bold 14 pkt)

interlinia

1,5 wiersza

zadrukowanie stron

jednostronne (egzemplarz przeznaczony do archiwum – dwustronne)

wyrównanie tekstu

wyjustowane; wyjątki: wszelkie tytuły

wcięcie tekstu

0,5 cm – 5-7 spacji

numeracja stron

ciągła, numerowanie stron w prawym dolnym rogu, brak numeru na pierwszej stronie

objętość prac dyplomowych

w pracach licencjackich: od 40 do 60 stron znormalizowanego tekstu (ze stroną tytułową, aneksem, bibliografią i załącznikami);

w pracach magisterskich: od 80 do 120 stron znormalizowanego tekstu (ze stroną tytułową, aneksem, bibliografią i załącznikami)

numeracja rozdziałów

i podrozdziałów

<opcjonalnie>2

Rozdział I

1. tytuł podrozdziału

1.1. tytuł części podrozdziału

1.2. tytuł części podrozdziału

2. tytuł podrozdziału

2.1. tytuł części podrozdziału

2.2. tytuł części podrozdziału

ryciny (wykresy, schematy

i ilustracje)

ryciną - rysunkiem jest wykres, schemat i graficzny obraz; kolejność numeracji rysunków: od „1” w całej pracy; opis należy rozpocząć od skrótu „Rys.”, następnie spacja i numer z kropką; opis należy umieścić nad rysunkiem; źródło należy podawać pod rysunkiem; w źródle

	<p>należy pochylać słowo „Źródło:”; w opisie źródła stosować czcionkę 10 pkt.; dłuższe teksty zawijać z odsłonięciem słowa „Źródło” tabele opis tabeli (nad tabelą) należy zaczynać od słowa „Tabela” a po spacji zapisać numer liczebnika porządkowego (wszystkie tabele w tekście pracy powinny być numerowane sekwencyjnie, kolejnymi numerami od „1”); źródło należy podawać pod tabelą; w źródle należy pochylać słowo „Źródło”, a do opisu stosować czcionkę 10 pkt.; dłuższe opisy należy zawijać z odsłonięciem słowa „Źródło” wyliczenia w tekście wyliczenia z listy należy rozpoczynać od lewego marginesu; na końcu elementów wyliczanych można nie stawiać żadnego znaku interpunkcyjnego (zalecane), przecinek lub średnik; na końcu ostatniego elementu wyliczanego należy umieścić kropkę; zaleca się stosowanie automatycznego układu tworzenia listy (wykorzystując opcję z listwy narzędzi Format/Punktory i numeracja) wg jednego wzoru w całej pracy zapis nazw obcych (np. łacińskich, greckich) kursywa</p> <p>Liczba egzemplarzy - trzy egzemplarze drukowane</p> <p>UKŁAD GRAFICZNY PRACY szablon spisu treści SPIS TREŚCI WSTĘP ROZDZIAŁ I. <Tytuł rozdziału> 1.<Tytuł podrozdziału> 1.1.<tytuł części podrozdziału > 1.2.<tytuł części podrozdziału> 1.3. <tytuł części podrozdziału> 2. < Tytuł podrozdziału> 2.1. <tytuł części podrozdziału> 2.2. <tytuł części podrozdziału> 2.3. <tytuł części podrozdziału> ROZDZIAŁ II. <Tytuł rozdziału> 1. <Tytuł podrozdziału> 1.1. <tytuł części podrozdziału> 1.2. <tytuł części podrozdziału> 1.3. <tytuł części podrozdziału> 2.<Tytuł podrozdziału> 2.1. <tytuł części podrozdziału> 2.2. <tytuł części podrozdziału> 2.3. <tytuł części podrozdziału> PODSUMOWANIE/WNIOSKI/<opcjonalnie> ZAKOŃCZENIE BIBLIOGRAFIA (bez numeru stron) ZAŁĄCZNIKI /ANEKS <opcjonalnie>(bez numeru stron)</p> <p>projekt strony tytułowej (zob. strona główna Archiwum Prac Dyplomowych https://apd.us.edu.pl) wzór oświadczenia autora (zob. strona główna Archiwum Prac Dyplomowych https://apd.us.edu.pl)</p>
21. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku	pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną

studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki

Praktyki stanowią ważną a zarazem integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego, realizowanego przez studentów w uczelni wyższej. Są z jednej strony sposobem sprawdzenia użyteczności wiedzy i umiejętności zdobywanych w toku kształcenia, z drugiej - natomiast mogą stanowić podstawę do podejmowania zagadnień wynikających z własnych zainteresowań studentów. Praktyki na kierunku Pedagogika specjalność: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną organizowane są zgodnie z wymogami określonymi przez obowiązujące Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych i określenia obowiązków opiekunów praktyk (wskazane w regulaminie odbywania studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, jak również w oparciu o Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik do Uchwały nr 368 Senatu UŚ z dnia 30 kwietnia 2019r.) oraz Procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji (od roku akademickiego 2019/2020).

Studenci przygotowujący się do praktyki mają:

- prawo do konsultacji spraw związanych z realizacją praktyki zawodowej z uczelnianym opiekunem praktyki,
- prawo uzgodnić z opiekunem praktyki w placówce warunki realizacji poszczególnych zadań praktyki (dzień tygodnia, godzinę itp.),
- obowiązek odebrać od uczelnianego opiekuna praktyk w wyznaczonym terminie dokumenty dla instytucji, w której zamierza realizować praktykę.

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ STUDENTÓW STUDIÓW DRUGIEGO STOPNIA KIERUNKU PEDAGOGIKA

Specjalność: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną

A.Charakterystyka praktyki

Wymiar godzin: 150 godzin (studia stacjonarne i niestacjonarne) - UWAGA 45 godzin dla studentów, którzy na studiach I stopnia zrealizowali 150 godzin praktyk pedagogicznych (udokumentowanych)

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną – na koniec trzeciego semestru studiów

Czas realizacji:

W przypadku realizacji praktyk pedagogicznych w wymiarze 150 godz., student powinien praktykę realizować po zaliczeniu pierwszego semestru studiów w kilku spośród proponowanych instytucji/placówek i dopasować program praktyki do jej charakteru.

W przypadku realizacji praktyk pedagogicznych w wymiarze 45 godz., student może realizować praktykę po I roku studiów w jednej spośród proponowanych instytucji/placówek i dopasowuje program praktyki do jej charakteru.

Wykaz miejsc:

1. PLACÓWKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ INDYWIDUALNY I SPOŁECZNY DZIECI I MŁODZIEŻY publiczne i niepubliczne (w tym specjalistyczne) poradnie psychologiczno-pedagogiczne szkoła – pedagog szkolny

I. Cele praktyki

1. Umożliwienie studentom poznania procedury związanej z opracowywaniem diagnozy pedagogicznej i psychologicznej, uwzględniającej możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży oraz konieczność tworzenia warunków wyrównywania szans rozwojowych.
2. Umożliwienie studentom aktywnego uczestnictwa w procesie diagnozowania poprzez obserwację uczestniczącą, kształtowanie wrażliwości emocjonalno-społecznej wspierania rozwoju dziecka oraz zdobywania doświadczeń w budowaniu interakcji z podopiecznymi z wykorzystaniem zakresu zdobywanej wiedzy psychopedagogicznej.
3. Rozwijanie kompetencji zawodowych praktykanta oraz podnoszenie poziomu jego gotowości do samodzielnej pracy w zakresie opiekuńczo-wychowawczym, edukacyjnym i reedukacyjnym (także rehabilitacyjnym) oraz wdrażanie do organizowania działań profilaktyczno-interwencyjnych i terapeutycznych w przeszłości.

II. Zadania praktyki:

1. Zapoznanie się z dokumentacją placówki, jej charakterem i formą świadczonej pomocy, zgodnie z podstawą prawną i rolą, jaką pełni w środowisku lokalnym.
2. Obserwowanie podopiecznych, konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością społeczną i pedagogiczną w praktyce oraz próba diagnozowania i oceny zróżnicowanych możliwości indywidualnych, z uwzględnieniem rodzaju deficytów emocjonalnych, poznawczych i społecznych oraz poziomu sprawności.
3. Uczestniczenie w organizowaniu zajęć wspomagających, stymulujących, korekcyjno-kompensacyjnych, a także zdobywanie umiejętności diagnozowania pedagogicznego.
4. Kształtowanie umiejętności aktywnego reagowania i wspierania pedagogicznego, a także socjoterapeutycznego dzieci i młodzieży w naturalnych warunkach.

2. PLACÓWKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ I EDUKACJĘ DZIECI I MŁODZIEŻY Z PROBLEMAMI ZDROWOTNYMI I PSYCHOSPOŁECZNYMI

ośrodki rehabilitacyjno – edukacyjno -wychowawcze
 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
 świetlice socjoterapeutyczne
 warsztaty terapii zajęciowej
 inne - mające charakter edukacyjno-terapeutyczny, dostępne w miejscu zamieszkania

I. Cele praktyki

1. Poznanie specyfiki funkcjonowania instytucji opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych, wspierających rozwój dzieci i młodzieży z problemami rozwoju indywidualnego i społecznego, także o obniżonych możliwościach i specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz niekorzystnych, zmienionych warunkach życia.
2. Umożliwienie studentom współuczestniczenia w procesie diagnozowania możliwości rozwoju i potrzeb emocjonalno-społecznych oraz edukacyjnych dzieci i młodzieży.
3. Umożliwienie studentom współorganizowania procesu stymulacji i wsparcia (edukacyjnego, terapeutycznego) oraz interwencji.
4. Rozwijanie kompetencji zawodowych praktykanta i gotowości do samodzielnej pracy opiekuńczo-wychowawczej, pomocowej, edukacyjnej, terapeutycznej w przyszłości.

II. Zadania praktyki:

1. Gromadzenie przez studenta informacji o prawnych podstawach funkcjonowania instytucji organizujących proces wspierania rozwoju dzieci i młodzieży w środowisku rodzinnym i lokalnym, potrzebujących opieki i profesjonalnej pomocy diagnostycznej, psychologicznej, pedagogicznej, edukacyjno-warsztatowej oraz terapeutycznej (w szerokim znaczeniu – także rehabilitacyjnej), żyjących w zróżnicowanych warunkach socjoekonomicznych i społecznych.
2. Obserwowanie podopiecznych, konfrontowanie zdobywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością społeczną i pedagogiczną w praktyce oraz diagnozowanie zróżnicowanych możliwości w zakresie rozwoju.
3. Diagnozowanie przez studenta potrzeb emocjonalno-społecznych i edukacyjnych podopiecznych (także podopiecznych o nieharmonijnym rozwoju i specjalnych potrzebach edukacyjnych) w określonych sytuacjach i różnych formach kształcenia.
4. Praktyczne wykorzystanie wiedzy psychopedagogicznej w organizowaniu procesu wspierania kondycji społecznej i edukacyjnej podopiecznych.

3. PLACÓWKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ DZIECKA W WARUNKACH TRUDNYCH ŻYCIOWO

ośrodki preadopcyjne
 domy dziecka
 pogotowia opiekuńcze
 domy samotnej matki

I.Cele praktyki

1. Poznanie przez studenta dokumentacji z zakresu funkcjonowania placówki wpierającej rozwój dziecka w warunkach trudnych życiowo (braku rodziny, jej dysfunkcyjności bądź patologii, zagrożenia życia).
2. Umożliwienie praktykantowi integracji wiedzy psychopedagogicznej, a także metodycznej z konkretnym obszarem obserwowanych deficytów środowiskowych w celu projektowania działań interwencyjnych i pomocowych w środowisku społecznym.
3. Kształtowanie umiejętności aktywnej obserwacji oraz twórczego opracowywania propozycji indywidualnych programów wsparcia rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym, zapobiegając ryzyku marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz edukacyjnego.

II.Zadania praktyki

1. Zapoznanie się praktykanta z dokumentacją prowadzoną przez instytucje/placówki organizujące pomoc i wsparcie dla dzieci i młodzieży w warunkach braku zaspokojenia potrzeb i trudnych życiowo.
2. Współuczestniczenie w działaniach instytucji organizujących proces wspierania rozwoju dzieci i młodzieży w środowisku rodzinnym i lokalnym, potrzebujących interwencji, opieki oraz profesjonalnej pomocy psychopedagogicznej, prawnej i edukacyjnej.
3. Kształtowanie aktywnej postawy pomocowej wobec podopiecznych poprzez rozwój wrażliwości i współorganizowanie korzystnych sytuacji opieki i wychowania w określonych sytuacjach społecznych i ekonomicznych na różnych etapach rozwoju w środowisku rodzinnym i środowisku otwartym.
4. Rozwijanie umiejętności współprojektowania i organizowania form skutecznej pomocy w zakresie opieki i wychowania oraz zapobiegania dysfunkcyjności rozwoju.

B.Tryb i warunki zaliczenia praktyki

1. Dokumenty należy pobrać ze strony internetowej www.wsne.us.edu.pl
2. Student na bieżąco dokumentuje przebieg swojej praktyki wyłącznie na drukach do tego celu opracowanych.
3. Praktykę zalicza w indeksie uczelniany opiekun praktyki na podstawie dokumentacji przedłożonej przez studenta.
4. Po zaliczeniu praktyki w indeksie student niezwłocznie składa dokumentację u uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych.
5. Studenci przedkładają opiekunowi praktyki w uczelni:
  - opinię uzupełnioną przez opiekuna praktyki w placówce,
  - raport z przebiegu praktyki,
  - dziennik praktyk poświadczony podpisem opiekuna praktyki w placówce z dokładnymi zapisami odnośnie codziennych działań na praktyce (w tym notatki z obserwacji zajęć wraz z tematami zajęć, celami, metodami, środkami oraz ich krytyczną analizą).

resocjalizacja z edukacją międzykulturową

Praktyki stanowią ważną a zarazem integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego, realizowanego przez studentów w uczelni wyższej. Są z jednej strony sposobem sprawdzenia użyteczności wiedzy i umiejętności zdobywanych w toku kształcenia, z drugiej - natomiast mogą stanowić podstawę do podejmowania zagadnień wynikających z własnych zainteresowań studentów. Praktyki na kierunku Pedagogika specjalność: resocjalizacja z edukacją międzykulturową organizowane są zgodnie z wymogami określonymi przez obowiązujące Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych i określenia obowiązków opiekunów praktyk (wskazane w regulaminie odbywania studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, jak również w oparciu o Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik do Uchwały nr 368 Senatu US z dnia 30 kwietnia 2019r.) oraz Procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji (od roku akademickiego 2019/2020). Studenci przygotowujący się do praktyki mają:

- prawo do konsultacji spraw związanych z realizacją praktyki zawodowej z uczelnianym opiekunem praktyki,
- prawo uzgodnić z opiekunem praktyki w placówce warunki realizacji poszczególnych zadań praktyki (dzień tygodnia, godzinę itp.),

• obowiązek odebrać od uczelnianego opiekuna praktyk w wyznaczonym terminie dokumenty dla instytucji, w której zamierza realizować praktykę.

I. Charakterystyka praktyki

Wymiar godzin studia stacjonarne : 150 ; studia niestacjonarne: 150

Forma zaliczenia: z oceną

Czas realizacji: semestr 3

Miejsce praktyki:

placówki oświatowe, resocjalizacyjne, terapeutyczno-edukacyjne, profilaktyczne, penitencjarne pomocowe, opiekuńcze oraz wspierające

II. Cele praktyki

1. Nabywanie gotowości zawodowej do samodzielnej pracy pedagoga resocjalizacyjnego.
2. Kształtowanie własnych umiejętności pedagogicznych w oparciu o obserwację oraz pracę w naturalnych warunkach.
3. Umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej w praktycznym działaniu studenta.
4. Rozwijanie zainteresowań oraz kształtowanie właściwych postaw w pracy pedagogicznej.
5. Inspirowanie do samooceny i rozpoznawania przez studenta własnych predyspozycji zawodowych w różnych dziedzinach i zakresach działania pedagogicznego.

III. Zadania do realizacji

1. Zapoznanie się z zadaniami wynikającymi z regulaminu organizacyjnego (statutu) oraz regulaminu pracy danej instytucji.
2. Zapoznanie się studenta z ramowym rozkładem dnia pracy instytucji, w której realizuje praktykę, jej organizacją wewnętrzną i planem pracy,
3. Zaznajomienie się z warunkami i specyfiką pracy zespołów osób pracujących w placówce: strukturą wewnętrzną i podziałem kompetencji, specjalistycznym personelem, prowadzoną dokumentacją.
4. Zapoznanie się z pracą zespołów wychowawczych i terapeutycznych, grup socjoterapeutycznych, terapeutycznych i edukacyjnych oraz indywidualnymi programami pracy resocjalizacyjnej, planami edukacyjno-wychowawczymi i terapeutyczno-opiekuńczymi.
5. Realizowanie celów statutowych ośrodka w trakcie praktyki.
6. Włączenie się w prace danej placówki.
7. Obserwowanie zajęć wychowawczych i resocjalizacyjnych prowadzonych w placówce, w której student realizuje swoją praktykę.

UWAGA DLA STUDENTÓW , KTÓRZY NA STUDIACH I STOPNIA ZREALIZOWALI 150 GODZIN PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH
WYMIAR PRAKTYK TO - 45 - GODZINNA PRAKTYKA PEDAGOGICZNA + UDOKUMENTOWANA PRAKTYKA 150-GODZ.

I. Charakterystyka praktyki

Wymiar godzin:

45 godzin

Forma zaliczenia z oceną

1 (semestr 3)

Miejsce praktyki:

placówki oświatowe, resocjalizacyjne, terapeutyczno-edukacyjne, profilaktyczne, penitencjarne pomocowe, opiekuńcze oraz wspierające

II. Cele praktyki i zadania do realizacji – takie same jak powyżej

III. Wykaz placówek w których mogą realizować praktykę studenci Resocjalizacji z edukacją międzykulturową

szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego
poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
świetlice szkolne,
świetlice socjoterapeutyczne,
młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodkach socjoterapii
domy dziecka (państwowe, rodzinne),
ogniska wychowawcze,
zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich,
świetlice i kluby środowiskowe
pogotowia opiekuńcze,
placówki diagnostyczne i resocjalizacyjne,
ośrodki pomocy dziecku i rodzinie,
organizacje pozarządowe prowadzące działalność resocjalizacyjną i socjoterapeutyczną, opiekuńczą, socjalną i wychowawczą
placówki wspierające rodzinę dysfunkcyjną w środowisku lokalnym,
placówki interwencyjne,
oraz inne placówki, mające charakter placówek resocjalizacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutyczno-edukacyjnych, penitencjarnych i readaptacyjnych.

W przypadku realizacji praktyk pedagogicznych w wymiarze 150 godz., praktykę można realizować w kilku instytucjach począwszy od I semestru.

W przypadku realizacji praktyk pedagogicznych w wymiarze 45 godz., praktykę można realizować w jednej instytucji po I roku. Zaliczenie praktyk przypada na koniec III semestru, w przypadku realizacji praktyk w wymiarze 45 godz. Student zobligowany jest do przedłożenia opiekunowi praktyk dokumentacji i potwierdzenia realizacji praktyki pedagogicznej w wymiarze 150 godz. zrealizowanej na I stopniu studiów.

Wszyscy studenci po pozytywnym zaliczeniu praktyki pedagogicznej otrzymują wpis realizacji 150 godz. praktyki pedagogicznej.

zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne

Praktyki stanowią ważną a zarazem integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego, realizowanego przez studentów w uczelni wyższej. Są z jednej strony sposobem sprawdzenia użyteczności wiedzy i umiejętności zdobywanych w toku kształcenia, z drugiej - natomiast mogą stanowić podstawę do podejmowania zagadnień wynikających z własnych zainteresowań studentów. Praktyki na kierunku Pedagogika specjalność: zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne organizowane są zgodnie z wymogami określonymi przez obowiązujące Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych i określenia obowiązków opiekunów praktyk (wskazane w regulaminie odbywania studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, a także Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, jak również w oparciu o Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik do Uchwały nr 368 Senatu UŚ z dnia 30 kwietnia 2019r.) oraz Procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji (od roku akademickiego 2019/2020).

Studenci przygotowujący się do praktyki mają:

- obowiązek wziąć udział w spotkaniu informacyjnym zorganizowanym przez opiekuna praktyki w uczelni,
  - prawo do konsultacji spraw związanych z realizacją praktyki pedagogicznej z opiekunem praktyki w uczelni,
  - prawo uzgodnić z opiekunem praktyki w przedszkolu i szkole warunki realizacji poszczególnych zadań praktyki (dzień tygodnia, godzinę itp.),
- warunkiem podjęcia praktyki po I roku studiów drugiego stopnia jest zaliczenie praktyk pedagogicznych po I i II roku studiów pierwszego stopnia,
- obowiązek odebrać od uczelnianego opiekuna praktyk w wyznaczonym terminie niezbędne dokumenty.

II. Charakterystyka praktyki

Wymiar godzin: studia stacjonarne 45 godzin z tego: 30 godz. szkoła podstawowa - 5 dni w tyg. + 15 godz. przedszkole - 5 dni w tyg.; 60 godzin dla studentów realizujących różnice programowe z praktyk z tego: 30 godz. szkoła podstawowa - 5 dni w tyg. + 30 godz. przedszkole - 5 dni w tyg.;

studia niestacjonarne: 30 godzin z tego: 15 godz. szkoła podstawowa + 15 godz. przedszkole.

45 godzin dla studentów realizujących różnice programowe z praktyk
15 godz. + 30 godz. - student sam decyduje czy dodatkowe 15 godzin będzie realizował w przedszkolu czy szkole.

Forma zaliczenia: z oceną

Czas realizacji: wrzesień

Placówki, w których można realizować praktykę: przedszkola (publiczne, prywatne), szkoły podstawowe (publiczne, prywatne)

III. Cele praktyki

Po realizacji praktyki pedagogicznej student w podstawowym zakresie nabywa kwalifikacji nauczycielskich, określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Student:

- dzięki posiadanej wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, w wysokim stopniu rozumie procesy rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania - uczenia się,
- pogłębia wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu,
- pogłębia umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań przedszkola i szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów,
- pogłębia umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów,
- w wysokim stopniu komunikuje się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces,
- charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności,
- jest w wysokim stopniu praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i

	<p>opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.</p> <p>IV. Zadania do realizacji w czasie praktyki pedagogicznej w szkole i przedszkolu są skoncentrowane na praktycznej działalności pedagogicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączanie się do wszystkich działań, zleconych przez opiekuna praktyki w zakresie statutu szkoły i realizowanego programu edukacyjnego, mających na celu gruntowne poznanie specyfiki pracy w szkole w charakterze nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej,; - włączanie się do wszystkich działań, zleconych przez opiekuna praktyki w zakresie statutu przedszkola i realizowanego programu edukacyjnego, mających na celu gruntowne poznanie specyfiki pracy w przedszkolu, - przeprowadzenie co najmniej 5 całodniowych zajęć edukacyjnych w formie kształcenia zintegrowanego w wybranej jednej klasie: pierwszej, drugiej lub trzeciej oraz co najmniej 5 codziennych zajęć edukacyjnych w grupach przedszkolnych; - zapoznanie się w szkole przez studenta ze ścieżką rozwoju zawodowego nauczyciela. <p>V. Tryb i warunki zaliczenia praktyki.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumenty należy pobrać ze strony internetowej www.weinoe.us.edu.pl 2. Student na bieżąco dokumentuje przebieg swojej praktyki wyłącznie na drukach do tego celu opracowanych. 3. Praktykę zalicza w indeksie uczelniany opiekun praktyki na podstawie dokumentacji przedłożonej przez studenta. 4. Po zaliczeniu praktyki w indeksie student niezwłocznie składa dokumentację u uczelnianego opiekuna praktyki. 5. Studenci przedkładają opiekunowi praktyki w uczelni: <ul style="list-style-type: none"> - arkusz oceny realizacji praktyki pedagogicznej w zakresie specjalności nauczycielskiej - praktyka w szkole, uzupełniony przez opiekuna praktyki w szkole. - arkusz oceny realizacji praktyki pedagogicznej w zakresie specjalności nauczycielskiej - praktyka w przedszkolu, uzupełniony przez opiekuna praktyki w przedszkolu, - dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekunów praktyk w placówkach z dokładnymi zapisami odnośnie codziennych działań na praktyce (w tym notatki z obserwacji zajęć edukacyjnych wraz z tematami zajęć, celami, metodami, środkami oraz ich krytyczną analizą), - raporty z przebiegu praktyk pedagogicznych, - scenariusze przeprowadzonych zajęć edukacyjnych wraz z tematami zajęć, celami, metodami, środkami, planowanym przebiegiem zajęć z uwzględnieniem czynności nauczyciela i czynności dzieci oraz z samooceną tych zajęć, podpisane przez opiekuna praktyki w szkole i przedszkolu.
<p>22. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki</p>	<p>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 3, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 3, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 1</p>

<p>23. Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów; na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 	<p>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną: 112, resocjalizacja z edukacją międzykulturową: 102, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne: 120</p>
<p>24. Ogólna charakterystyka kierunku</p>	<p>Kierunek studiów pedagogika realizuje profil ogólnoakademicki. Pedagogika jako nauka o wymiarze teoretycznym i praktycznym zarówno w obszarze nauk społecznych i humanistycznych jest realizowana w zakresie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji w ramach działań dydaktycznych, naukowych, społecznych na rzecz środowiska lokalnego, ogólnopolskiego i międzynarodowego. Realizuje przyjęte i wytyczone przez Uniwersytet Śląski zadania rozwojowe.</p> <p>Przedmiot badań pedagogiki obejmuje zarówno zakres idei w odniesieniu do ideałów, norm i powinności, jak i praktyki społecznej. Treści pedagogiki w obszarze nauk humanistycznych obejmują teorię i praktykę wychowania, nauczania i uczenia się oraz w obszarze nauk społecznych teorii i praktyki funkcjonowania, środowisk wychowawczych, systemów i instytucji oświatowych, opiekuńczych, ich roli i wartości w rozwoju człowieka. Pedagogika bada i tworzy teorie w zakresie rozwoju i uczenia się człowieka w ciągu całego życia w wymiarze jednostkowym i społecznym. Wiedza i praktyka w pedagogice poddawana jest krytycznej analizie pod kątem zmian procesów edukacyjnych w odniesieniu do kulturowych, społecznych, politycznych, historycznych i ekonomicznych kontekstów.</p> <p>Treści i badania na kierunku studiów pedagogika są realizowane integralnie w zakresie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na kierunku pedagogika student w zakresie efektów uczenia się z wiedzy poznaje pedagogikę jako naukę, jej związki z innymi subdyscyplinami naukowymi. Zna elementarną terminologię pedagogiczną, teorie wychowania, uczenia się i nauczania. Zna teorie rozwoju człowieka w toku życia. Ma podstawową wiedzę o strukturze i i funkcjach systemu edukacji i jego uczestnikach Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych. W zakresie efektów uczenia się w obszarze umiejętności absolwent potrafi obserwować, badać i wyciągać wnioski z różnych obszarów działalności pedagogicznej. Potrafi badać środowisko szkolne i społeczne ucznia. Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji. Potrafi rozwijać swoje umiejętności profesjonalne. W obszarze efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych jest świadomy etycznego wymiaru badań naukowych, realizacji praktyki pedagogicznej. Na kierunku pedagogika są realizowane treści zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się,</p> <p>a) na studiach 1 stopnia student poznaje, doświadcza, realizuje w praktyce i kształtuje relacje ze środowiskiem społecznym na bazie podstaw teoretycznych i praktycznych (metodycznych w tym nauczycielskich) z zakresu modułów ogólnopedagogicznych i specjalnościowych,</p> <p>b) na studiach 2 stopnia student poznaje, doświadcza, realizuje w praktyce i w relacjach ze środowiskiem społecznym rozszerzone i pogłębione treści w zakresie modułów ogólnopedagogicznych i specjalnościowych.</p> <p>Założone efekty uczenia się na kierunku pedagogika odnoszą się do dwóch obszarów kształcenia (nauk społecznych i humanistycznych). Dotyczą programu studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i zostały sformułowane w zgodzie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 roku. Podzielone są na trzy grupy obejmując efekty odnoszące się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zawierają zestaw efektów uczenia się przewidziany dla specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela zgodnie z Rozporządzeniem</p>

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Przewidziane dla kierunku studiów efekty uczenia się studenci uzyskują w ramach realizacji modułów teoretycznych i praktycznych. Stosunek modułów teoretycznych do praktycznych wykazuje wyraźną przewagę modułów zaliczanych do pierwszej grupy (zgodnie z ogólnoakademickim profilem kształcenia).

Efekty uczenia się na kierunku pedagogika są monitorowane w oparciu o procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji.

W programie kształcenia na kierunku pedagogika przewidziano praktyki studenckie oraz określono wymiar, zasady i formy ich odbywania w zależności od specjalności.

Praktyki na kierunku Pedagogika (studia I i II stopnia) organizowane są zgodnie z wymogami określonymi przez obowiązujące Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie organizowania studenckich praktyk zawodowych i określenia obowiązków opiekunów praktyk (wskazane w regulaminie odbywania studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, jak również w oparciu o Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik do Uchwały nr 368 Senatu UŚ z dnia 30 kwietnia 2019r.) oraz Procedury Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji (od roku akademickiego 2019/2020).

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje 6 semestrów, w tym 180 pkt ECTS.

W ramach studiów pierwszego stopnia na kierunku pedagogika są przygotowane następujące specjalności:

1. pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i wychowanie do życia w rodzinie
2. pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna)
3. pedagogika resocjalizacyjna i socjoterapia.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje 4 semestry, w tym 120 punktów ECST.

W ramach studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika są przygotowane następujące specjalności:

1. pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną,
2. resocjalizacja z edukacją międzykulturową (studia stacjonarne i niestacjonarne w języku polskim oraz studia stacjonarne w języku angielskim)
3. zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne

Program studiów pedagogicznych realizowany jest z uwzględnieniem Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Okres zajęć dydaktycznych wynikających z programu kształcenia, podzielony jest na 2 semestry – semestr zimowy i semestr letni. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich modułów przewidzianych planem studiów i uzyskanie łącznie co najmniej 30 punktów ECTS. Okresy weryfikacji efektów uczenia się (sesje egzaminacyjne) wyznaczane są w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych i trwają od 14 do 21 dni.

Studenci na każdym poziomie studiów, bez względu na formę ich realizacji uzyskują 30 punktów ECTS w każdym semestrze studiów. Program kształcenia zapewnia studentom kierunku wybór modułów kształcenia.

Zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia zwraca się szczególną uwagę na indywidualny rozwój studenta, co przejawia się:

- zabezpieczeniem w modułach i sylabusach odpowiedniej liczby godzin na samodzielną pracę studenta,
- umożliwieniem studentom aktywnego, naukowego i praktycznego uczestnictwa i prac w ramach organizacji studenckich, kół naukowych, AZS,
- prowadzeniem działalności społecznej na rzecz środowiska lokalnego i uczelnianego (wolontariaty w instytucjach oświatowo-wychowawczych, jako wartościowe uzupełnienie programu praktyk).

25. Ogólna charakterystyka specjalności

pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną

Studia II stopnia na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną mają na celu wykształcenie pedagogów wyposażonych w interdyscyplinarną wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, profilaktyki społecznej, prawnych podstaw działalności opiekuńczej i wspierania rodziny. Studenci poznają teoretyczne i praktyczne podstawy organizacji wsparcia społecznego, aktywizowania społeczności lokalnej, pracy w środowisku zróżnicowanym kulturowo, pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, z osobami i rodzinami w kryzysie, z osobami uzależnionymi i niepełnosprawnymi. Student podczas praktyk i warsztatów nabeździe umiejętności w zakresie metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz umiejętności interpersonalne i wychowawcze niezbędne w pracy pedagoga szkolnego, w poradnictwie i terapii dzieci, młodzieży, osób dorosłych oraz starszych.

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z terapią pedagogiczną to oferta edukacyjna dla osób kreatywnych, wrażliwych, odznaczających się naturalną skłonnością do zaangażowania się podczas:

- opieki i pomocy względem dzieci, młodzieży wychowujących się w rodzinach zastępczych i instytucjach opiekuńczo-wychowawczych;
- diagnozowania problemów rodzin niewydolnych wychowawczo i podejmowania stosownych działań wobec dziecka i jego rodziny (poradnictwa, wsparcia, współpracy);
- terapii pedagogicznej, aby usprawnić rozwój wychowanków, wyrównać braki w ich wiadomościach i umiejętnościach.

Absolwent tej specjalności potrafi włączać się w istniejące projekty lub tworzyć własne projekty i programy profilaktyczne, terapeutyczne zarówno w instytucjach opiekuńczo-wychowawczych, jak i w środowisku otwartym oraz jest przygotowany do pracy na stanowisku pedagoga i wychowawcy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, instytucjach i jednostkach administracyjnych, które prowadzą tego typu działalność - żłobek, szkoła (światlica, pedagog), placówki opiekuńczo-wychowawcze (np. dom dziecka, pogotowie opiekuńcze, ośrodek adopcyjny), jako asystent rodziny, koordynator pieczy zastępczej.

resocjalizacja z edukacją międzykulturową

Student może realizować ścieżkę edukacyjną specjalności resocjalizacja z edukacją międzykulturową na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia w języku polskim, lub w języku angielskim¹ (w odrębnie zorganizowanej grupie edukacyjnej).

Absolwent specjalności resocjalizacja z edukacją międzykulturową prowadzonej

w ramach studiów II stopnia na kierunku pedagogika posiada kompetencje w zakresie działań pedagogicznych, socjoterapeutycznych, wychowawczych, edukacyjnych, organizacyjnych

i komunikacji interpersonalnej. Ma szczegółową, rozszerzoną, nowoczesną wiedzę o miejscu

i znaczeniu pedagogiki resocjalizacyjnej w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej

i metodologicznej, a także o jej relacjach w stosunku do innych nauk. Ponadto ma rozszerzoną wiedzę z zakresu edukacji międzykulturowej.

Każdy student tej specjalności, po osiągnięciu założonych efektów kształcenia, ma rozszerzoną wiedzę na temat organizacji pracy, struktur, form pracy i zarządzania

w instytucjach resocjalizacji i socjoterapii, instytucjach diagnostycznych i opiekuńczo-wychowawczych, a także terapeutycznych i pomocowych, wspierających jednostki potrzebujące pomocy w różnym wieku, a także powyższych zakresów w systemie probacji i systemie penitencjarnym. Ponadto ma wiedzę, jak powyższe działania, zjawiska i procedury realizowane są w środowisku zróżnicowanych kulturowo. Dlatego ważnym obszarem wiedzy nabywanej przez studentów jest również prawny zakres resocjalizacji i bezpieczeństwa.

Absolwent posiada pogłębioną wiedzę z zakresu teorii i metodyki pracy resocjalizacyjnej i socjoterapii z dziećmi, młodzieżą, a także z dorosłymi; zna pojęcia, metody i zasady procesu diagnozowania resocjalizacyjnego, psychopedagogicznego dzieci i innych grup potrzebujących wsparcia; w tym diagnozy społecznej i środowiskowej ukierunkowanej na społeczności wielokulturowe. Absolwent ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, a także umiejętności z zakresu metodyki resocjalizacji, szczególnie twórczej resocjalizacji, metodyki socjoterapii; metodyki pracy w środowisku otwartym i jednostkach izolacyjnych, metodyki pracy i edukacji w

Środowiskach zróżnicowanych kulturowo, a także posiada wiedzę i umiejętności właściwych działań profilaktycznych, opartych na technikach poznawania rzeczywistości pedagogicznej i społecznej. Absolwent zna i jest świadomy problemów w pracy wychowawców i funkcjonowania placówek resocjalizujących, edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych, a co najważniejsze zna potrzeby i problemy osób wymagających resocjalizacji, opieki i pomocy w różnych zakresach. Potrafi samodzielnie rozpoznawać potrzeby osób należących do różnych kręgów etnicznych, narodowych, wyznaniowych; ma także zdolności do współpracy w relacjach międzyludzkich; potrafi podejmować działania edukacyjne, terapeutyczne i interwencyjne na rzecz nadawania rangi Innemu. Dzięki rozszerzonemu programowi z zakresu edukacji międzykulturowej, absolwent jest przygotowany do pracy w środowiskach zróżnicowanych kulturowo.

Zajęcia będą prowadzone przez praktyków i trenerów zajmujących się na co dzień opieką i wychowaniem dzieci i młodzieży. Część zajęć będzie prowadzona w formie zdalnej z wykorzystaniem materiałów zamieszczonych na platformie e-learningowej.

Absolwent potrafi także włączać się w istniejące (lub tworzyć własne) projekty i programy profilaktyczne, terapeutyczne zarówno w instytucjach resocjalizujących, jak i socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych oraz w środowisku otwartym, także zróżnicowanym kulturowo. Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę dotyczącą podstaw aksjologicznych, ideologicznych, prawnych, organizacyjnych i pedagogicznych funkcjonowania współczesnych form resocjalizacji, opieki, wychowania, terapii i profilaktyki społecznej; zna najważniejsze funkcjonujące obecnie w Polsce i na świecie instytucje resocjalizujące, a także aktualne rozwiązania prawne, organizacyjne.

Zajęcia edukacyjne i praktyczne realizowane w ramach specjalności przyczyniają się do tego, iż każdy absolwent nabywa umiejętności indywidualnego rozpatrywania sytuacji podmiotów wychowania z różnych punktów odniesienia w sensie holistycznym. Ponadto absolwent będzie posiadał umiejętności obserwacji oraz diagnozowania zjawisk szkodliwych społecznie, będzie potrafił właściwie na nie zareagować, a także podjąć działania zmierzające do zniwelowania szkodliwych skutków tych zjawisk, konstruowania programów resocjalizacyjnych, terapeutycznych i profilaktycznych.

Absolwent kierunku pedagogika, w zakresie resocjalizacji i edukacji międzykulturowej charakteryzuje się twórczą postawą w rozwiązywaniu problemów społecznych, indywidualnych i opiekuńczo-wychowawczych, wrażliwością i kulturą pedagogiczną, a także cechuje się kreatywnością i otwartością w kontaktach interpersonalnych. Kieruje się moralnym, opartym na zasadach etyki społecznej, sposobie działania i postępowania oraz unikaniem działań, zachowań i postaw relatywistycznych, wykazuje postawę szacunku i zrozumienia wobec podmiotów wychowania i terapii, a także posiada umiejętność właściwego zachowania się wobec sytuacji trudnych i kryzysowych. Tak więc można wskazać, iż absolwent tej specjalności charakteryzuje się właściwą postawą etyczną, ułatwiającą mu kontakty z dziećmi i rodziną potrzebującą pomocy i wsparcia, także w środowisku wielokulturowym.

zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne

Absolwent specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne posiada pogłębioną wiedzę i praktykę do pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Potrafi analizować teorię, badać środowisko szkolne i przedszkolne dziecka, zorganizować, przeprowadzić i obiektywnie ocenić przebieg procesu edukacyjnego i wychowawczego z uwzględnieniem najnowszych badań w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, i zmian podstaw w systemie edukacji. Uzyskuje przygotowanie i kwalifikacje do pracy w przedszkolach, szkołach podstawowych klas 1-3, sanatoryjnych i prewencyjnych w szkolnictwie publicznym i niepublicznym, jako pedagog szkolny, wychowawca świetlicy szkolnej.